

IKASLEAREN GIDA

ARRETA, PERTZEPZIOA ETA MOTIBAZIOA

**IKASTURTEA:
2014-2015**

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Psikologia Fakultatea
Facultad de psicología

TITULAZIOA: GRADUA PSIKOLOGIAN

ZENTRO: PSIKOLOGIA FAKULTATEA
IKASTURTEA: 2014-2015

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO EZAUGARRIAK

IZENA: ARRETA, PERTZEPZIOA ETA MOTIBAZIOA

KODEA: **25048**

IKASTURTEA: 2014/2015

IRAKASGAI MOTA = D

(D = adarreko oinarrizkoa; S = beste adar batzuetako oinarrizkoa; Y = gradu amaierako proiektua; O = nahitaezkoa edo P = hautazkoa)

ECTS Kredituak: 6

kurtsoa: 1°

LAUHILEKOA: 2

Bete beharrekoak:

Gomendioak:

2. IRAKASLE-TALDEAREN DATUAK

IZENA: **Gabriel Rodríguez San Juan** (Irakasgaiko koordinatzailea)

ZENTRO/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoen eta Euren Garapen Saila

ALORRA: Oinarrizko Psikologia

BULEGOA:

e-posta: gabriel.rodriquez@ehu.es

TLF: 943 015695

IZENA: **Naiara Arriola Garicano**

ZENTRO/SAILA: **Oinarrizko Prozesu Psikologikoen eta Euren Garapen Saila**

ALORRA: Oinarrizko Psikologia

BULEGOA: 3D11

e-posta: naiara.arriola@ehu.es

TLF: 943 018304

IZENA: **M^a del Carmen Sanjuán Artegain**

ZENTRO/SAILA: **Oinarrizko Prozesu Psikologikoen eta Euren Garapen Saila**

ALORRA: Oinarrizko Psikologia

BULEGOA:

e-posta:
mariadelcarmen.sanjuan@ehu.es

TLF: 943 015741

3. IRAKASGAIAREN BERARIAZKO ETA ZEHARKAKO GAITASUNAK

Gaitasuna	Irakasgaiaren berariazko gaitasunak
G1	Arreta, pertzepzioa eta motibazioaren fenomenoak eta hauei atxikitutako eredu teorikoak ezagutzea.
G2	Prozesu psikologiko hauek neurtzeko erabiltzen diren instrumentu nagusienak ezagutzea.
G3	Jasotako ezagutzak eguneroko fenomeno eta egoerei aplikatzea, kasuen eta problemen azterketa eta idatzizko informeen elaborazioaren bitartez.
G4	Kritikoki erreflexionatzeko eta jasotako edukiak modu autonomoan kudeatzeko gaitasuna izan, norbere ideiak argumentatzeko gaitasuna izanik.

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKO ZABALA

I.go GAI BLOKEA: PSIKOLOGIA KOGNITIBOA

1.GAIA: SARRERA

1. Psikologia kognitiboa eta zientzia kognitiboa.
2. Psikologia kognitiboa eta metodo zientifikoa.
3. Psikologia kognitiboa: prozesuak.
4. Pertzepzio, arreta eta motibazioari sarrera.

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

II.go GAI BLOKEA: PERTZEPZIOA

1.GAIA: PERTZEPZIOA

1. Prozesu pertzeptiboa: sentsaziotik pertzepziora.
2. Aspektu fisiologikoak: errezeptoretik garun azalera.
3. Egitura ezberdinak, baina funtzionamendu bera. Objektu baten pertzepzioa vs. "arazo" baten pertzepzioaren adibidea.

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

2.GAIA: PSIKOFISIKA

1. Psikofisika klasikoa:

- 1.1. Zer da Psikofisika
- 1.2. Atalase absolutua
- 1.3. Metodo psikofisiko klasikoak
- 1.4. Atalase diferentziala eta honen neurketa
- 1.5. Atalasea eta sentiberatasunaren arteko erlazioa
- 1.6. Atalaseen teoriaren kritikak

2. Seinaleen Detekzioen Teoria

2.1 Oinarri teorikoak

- 2.1. Sentiberatasuna (d') eta erantzun irizpidearen (b) arteko ezberdintasuna

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

3.GAIA: MODALITATE PERTZEPTIBOAK

1. Ikusmenezko pertzepzioa:

- 1.1. Formaren pertzepzioa
- 1.2. Kolorearen pertzepzioa
- 1.3. Ikusmenezko errekonozimendua

2. Entzumenezko pertzepzioa:

- 2.1. Entzumenezko estimulua
- 2.2. Soinuaren Dimentsio Psikofisikoak

3. Larruazaleko zentzumenak: ukimena, presioa, tenperatura, eta mina:

- 3.1. Ukimen sistema
 - 3.2. Presioa, tenperatura, eta mina
 - 3.3. Dimentsio psikofisikoak
4. Zentzumen kimikoak: zaporea eta usaimena
 - 4.1. Zapora sistema
 - 4.2. Usaimen sistema
 - 4.3. Zaporeen dimentsio psikofisikoak

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

III.go GAI BLOKEA: ARRETA

1.GAIA: ARRETA

1. Arretaren kontzeptuari sarrera. Arreta eta sistema kognitiboa

2 Arretaren motak: dimentsioak

2.1. Orientazio erreflexua eta bilakaera

2.2. Hautazko dimentsioa

2.3. Arreta jarraitua edo bijilantzia

2.4. Arreta gaitasun moduan edo errekurtsoen multzoa

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

2.GAIA: HAUTAZKO ARRETA, ZATITUA ETA JARRAITUA

1. Hautazko arreta: paradigmak, fenomeno garrantzitsuak eta teoriak

2. Arreta zatitua: paradigmak, fenomeno garrantzitsuak eta teoriak

3. Arreta jarraitua: paradigmak, fenomeno garrantzitsuak eta teoriak

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

3.GAIA: BESTE ASPEKTU BATZUK ETA APLIKAZIOAK

1. Arreta eta informazioaren prozesamendua. Prozesu automatikoak eta kontrolatuak

2. Arreta eta kontzientzia

2.1. Ez adituriko estimuluen prozesamendua

2.2. Arreta eta metakognizioa

3. Aplikazioa: hezkuntzan, klinikan, lan munduan, teoriko-esperimentala

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

IV.go GAI BLOKEA: MOTIBAZIOA

1. GAIA: MOTIBAZIOA

1. Sarrera
2. Motibazioa prozesua
3. Motibazioaren Alderdi Kognitiboak: planak, helburuak, disonantzia kognitiboa, autokontzeptua, igurikapenak, eta kausa egozpenak.

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

2. GAIA: MOTIBAZIO ESTRINTSEKOA ETA INTRINTSEKOA

1. Motibazio estrintseko eta intrintsekoaren kontzeptuak
2. Ordainsariak, zigorrak, eta pizgarriak
3. Ekintza bat intrintsekoki motibagarria egiten duten faktoreak
 - 3.1. Ekintzaren ezaugarriak
 - 3.2. Ekintzaren inguruko autopertzeptzioa
4. Zein motako motibazio mota da hobeagoa?
 - 4.1. Kanpoko ordainsarien eragina motibazio intrintsekoan: ordainsariaren balio ezkutua
 - 4.2. Beste faktore negatibo batzuk motibazio estrintsekoaren orientazioan

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

3. GAIA: BESTE MOTIBAZIO MOTAK ETA APLIKAZIOAK

1. Motibazio motak:
 - 1.1. Motibazio biologikoak

- 1.2. Lorpen motibazioa
- 1.3. Afiliazio motibazioa
- 1.4. Botere motibazioa
2. Inplikazioak eremu ezberdinetara:
 - 2.1. Motibazioa eremu pertsonalean
 - 2.2. Motibazioa hezkuntza eremuan
 - 2.3. Motibazioa lan eremuan
 - 2.4. Motibazioa kirolean
 - 2.5. Motibazioa publizitatean

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

4.2. PRAKTIKA EGITASMOA (*)

Irakaskuntza modalitate honek bi motako ekintzak barne hartzen ditu: alde batetik prozedura esperimentalak, eta bestetik, desmotibazio kasu hipotetiko baten azterketa eta idatzizko informea landuko dira.

Prozedura esperimentalak

Mota hauetako praktika bakoitzean ikasleek elkarlanean ekintza ezberdinak burutuko dituzte (eta modalitate ezberdinetan) prozedura esperimental berdin baten inguruan.

- Praktika bakoitza Gelako Praktika batekin hasiko da (**GP**). Saio honetan irakasleak prozedura esperimental baten logika azalduko du eta prozedura hau aurrera eramateko modua azalduko du, prozedura eta datu bilketaren aurkezpen praktikoa bat eginez. Aldi berean, aurretik azaldutako logika erabiliz datuok nola interpretatu azalduko du. Ondoren ikasleek praktikara eramateko suertatzen zaizkien zalantzak argituko dira.
- Ondoren Tailer (**TA**) edo Ordenagailu Praktika (**OP**) saio batean, ikasleek bere kontu prozedura esperimentalak aurrera eramango dute. Talde bakoitzeko kideak zereginak beraien artean banatuko dituzte. Bi partaidek "subjektu" papera beteko dute eta beste bik "esperimentatzaile" papera. Ondoren taldeko partaide guztiak jasotako datuekin eztabaida batean parte hartuko dute, eta hau talde txikian egin ondoren eztabaida sortuko da klaseko beste taldekideekin esperimentuaren logika, lorturiko datuak eta interpretazioaren inguruan.
- Bukatzeko lauhilekoaren bukaeran egingo diren Mintegietan (**M**), talde

bakoitzak gainontzeko ikasle eta irakaslearekin eztabaidatuko dituzte tailer batean egindako esperimentu batean jasotako emaitzak. Aurkezpena kongresuetan ohikoa den formatuetan burutuko da (ahozko komunikazioa edo poster formatuan).

G1, G2, eta G4 gaitasunak garatzen dira

Desmotibazioaren kasu hipotetiko baten azterketa

- Desmotibazioa eta errendimendu baxua adierazten duen kasu arrunt baten azterketa burutuko da. Kasu hau, praktikarako sortuko da elkarrizketa hipotetikoetan jasotako informazioan oinarrituz. Ikasleei informe bat lantzea eskatuko zaie: 1) egoera aztertuz eta 2) ikaslearen motibazioa eta errendimendua hobetzeko plangintza bat proposatuz.
- Ikasleek egoeraren azterketa burutu eta proposatuko duten esku hartze plangintza burutzeko, **GP** eta **TA** tan jarraitu beharreko pausuen deskribapen zehatza izango dute baita erlazionatu beharreko kontzeptuak. Jarduera honen abantaila nagusia, ikasleek ekintza bakar batean ezagutzak ikasi, eta praktikan jarri ditzakeela da.

G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira

(*) Komenigarria litzateke jarduera bakoitzarekin zein gaitasun garatzen den zehaztea, bai eta gaitasunaren zenbakia ere.

5.-IRAKASGAIAREN PLANGINTZAKO KRONOGRAMA

Taula honetan ikaslearen asteroko eta modalitate dozente bakoitzaren ikasketa zama adierazten da, lan zama ez presentziala barne.

A	Datak	Magistrala (32 ordu)	Gelako P. (13 ordu)	Tailerra (10 h.)	Ordenagailu P. (3 h.)	Mintegia (2 h.)	Ez presentzial (60 h.)	Totala
1	25/01-29/01	3	1	1			4	9
2	01/02-05/02	3	1		1		4	9
3	08/02-12/02	3	1	1			4	9
4	15/02-19/02	3			1		4	8
5	22/02-26/02	3	1	1			4	9
6	29/02-04/03	3			1		4	8
7	07/03-11/03	3	1	1			4	9
8	14/03-18/03	3				1	4	8
9	21/03-25/03	3	1				4	8
10	28/03-01/04	---	---	---	---	---	0	0
11	04/04-08/04	3	1	1			4	9
12	11/04-15/04	2	1	1			4	8
13	18/04-22/04		1	1			4	6
14	25/04-29/04		2	1			4	7
15	02/05-06/05		2	1			4	7
16	09/05-13/05			1		1	4	6
	Totalak	32	13	10	3	2	60	120

6. EBALUAZIO-SISTEMA (TEORIA ETA PRAKTIKA)

Ikasleak irakasgaia gainditzeko bi ebaluaketa aukera izango ditu:

A Aukera:

- Irakasgaiko azken emaitza ebaluaketa jarrai bidezko prozesuan oinarrituko da.
- Lau hilabetean zehar ikasleak jarduera ezberdinak burutu beharko ditu;
 - **Azterketa 6 puntu** (G1, G2 eta G4 gaitasunak garatzen dira)
 - **Prozedura esperimentalak: 2,6 puntu** guztira (G1, G2 eta G4 gaitasunak garatzen dira)
 - **Desmotibazioaren kasu hipotetiko baten azterketa: 1,4 puntu** (G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira)

B Aukera:

- Ebaluaketa tresna bakarra erabiliko da azken ebaluaketa gisa, test erako froga objektibo bat.
- Irakasgaiko azken emaitza, azterketan lorturiko puntuazioan soilik oinarrituko da.
- **Azken azterketa** honetan ikasleak irakasgaiko **eduki teoriko eta praktikoak** frogatuko ditu: **10 puntu**.

(G1, G2, G3 eta G4 gaitasunak garatzen dira)

Konbokatoriaren errenuntziarako arau zehatzak.

IRAKASGAI HONETAN AZTERKETARA EZ AURKEZTEAREKIN NAHIKOA IZANGO DA KONBOKATORIARA ERRENUNTZIA EGITEKO.

7. DOCUMENTAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKOA

Aguado Aguilar, L. (2005). Emoción, afecto y motivación. Madrid: Alianza Editorial.

Castillo Villar, M. D. (2009). La atención. Madrid: Pirámide.

Fuentes Melero, L. y García-Sevilla J. (2008). Manual de la Psicología de la Atención. Una perspectiva neurocientífica. Madrid: Síntesis.

García Sevilla, J. (2007). Psicología de la Atención. Madrid: Síntesis.

Goldstein, E.B. (2006). Sensación y Percepción. Madrid: Thomson Paraninfo

Reeve, J. (1994). Motivación y Emoción. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana de España S. A.

Sanjuán, M.C., Rodríguez, G. eta Arriola, N. Arreta, pertzeptzioa eta motibazioa ikasmaterialaren liburuxka. Bilbo: EHU. (<http://testubiltegia.ehu.es>).

OSAGARRIA

Ballesteros, S. (2002). Psicología general II: Atención y percepción. Madrid: UNED.

Blanco, M. J. (1996). Psicofísica. Madrid: Universitas.

Iraola, J. eta Soroa, M. (2004). Giza pertzeptzioa eta arreta: praktiken bilduma. Bilbo: EHU. (<http://testubiltegia.ehu.es>).

Kahneman, D. (1997). Atención y esfuerzo. Madrid: Biblioteca Nueva.

Lillo, J. (1993). Psicología de la percepción. Madrid: Debate.

Matlin, M. W. eta Foley, H. (1996). Sensación y percepción. Mexico: Pentice Hall.

Montserrat, J. (1998). La percepción visual. Madrid: Biblioteca Nueva.

Munar, E.; Roselló, J. eta Sánchez-Cabaco, A. (1999). Atención y percepción. Madrid: Alianza editorial.

Muñiz, J. (1991). Introducción a los métodos psicofísicos. Barcelona: PPU.

Roselló, J. (1997). Psicología de la atención. Introducción al mecanismo atencional. Madrid: Pirámide.

ALDIZKARIAK

Aldizkari orokorrak:

Annual Review of Psychology. Recoge revisiones sobre fenómenos relacionados con diversos procesos psicológicos desde una perspectiva cognitiva.

Psicológica. Publica en español e inglés artículos sobre Metodología y Psicología Experimental.

Psychological Bulletin. Recoge revisiones teóricas y artículos breves.

Psychological Review. Decana en el campo de la Psicología. Recoge los temas más innovadores de la disciplina.

Aldizkari espezifikoak:

Attention, Perception, & Psychophysics. Abarca todas las áreas de investigación en procesos sensoriales, percepción, atención y psicofísica. Aunque la mayoría de sus artículos son trabajos experimentales, también publica artículos teóricos y revisiones.

Journal of Attention Disorders. Se centra en la investigación de aspectos clínicos relacionados con la atención en niños, adolescentes y adultos.

Journal of Experimental Psychology: Human Perception and Performance. Publica estudios sobre percepción, control de acción, aspectos perceptivos del procesamiento del lenguaje y otros procesos cognitivos relacionados. Su objetivo es el de aumentar el entendimiento teórico sobre la percepción humana. Su interés abarca todas las modalidades sensoriales y todos los sistemas motores.

Learning and Motivation. Publica trabajos experimentales sobre fenómenos básicos y mecanismos de aprendizaje, memoria y motivación, tanto con sujetos animales como con humanos.

Motivation and Emotion. Publica artículos teóricos y experimentales originales sobre aspectos básicos o aplicados de la motivación y la emoción. Aunque su interés fundamental son la motivación y emoción humanas, también incluye estudios con animales relevantes para las teorías generales de estos procesos.

BALIABIDEAK INTERNETen:

<http://scholar.google.es>

www.sciencedirect.com

8. TUTORE-ORDUTEGIAK

Tutoretza ordutegia ezagutu ahal izango da hurrengo bideen bitartez

- eGela Plataforma / GAUR